

ЗАКОН

О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ЕЛЕКТРОНСКИМ МЕДИЈИМА

Члан 1.

У Закону о електронским медијима („Службени гласник РС”, бр. 83/14 и 6/16 – др. закон), у члану 47. став 1. тачка 5) мења се и гласи:

„5) поштује забрану политичког оглашавања ван изборне кампање, пре почетка изборне кампање да објави тарифе за политичко оглашавање, а у току изборне кампање да регистрованим политичким странкама, коалицијама и кандидатима обезбеди заступљеност без дискриминације. Критеријуми по којима се одређује цена политичког рекламирања и услови плаћања морају да важе за све кандидате на изборима и све подносиоце проглашених изборних листа, односно предлагаче проглашених кандидата и морају да буду објављени;”.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Десет дана пре дана одређеног за гласање медији не могу извештавати о званичним јавним скуповима на којима се отварају инфраструктурни и други објекти (путеви, мостови, школе, болнице, фабрике и сл.), односно обележава почетак изградње таквих објеката ако на тим скуповима учествују јавни функционери који су кандидати за председника Републике, народне посланике, посланике у скупштини аутономне покрајине и одборнике у скупштини јединице локалне самоуправе.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о измени и допуни Закона о електронским медијима садржан је у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује систем јавног информисања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Током Међустраничног дијалога о изборним условима уз посредовање Европског парламента, кофасилитатори из Европског парламента који посредују у дијалогу власти и опозиције у Завршном документу од 18. септембра 2021. године идентификовали су низ конкретних мера које би помогле Републици Србији да унапреди политичке услове за наредне изборе. Завршни документ садржи 16 тачака, којим су предвиђене мере за унапређење изборног процеса, међу којима је, као мера 3, предлог да се измени Закон о електронским медијима, тј. да се допуни у делу који се односи на обавезе пружалаца аудиовизуелних медијских услуга током изборне кампање, прописивањем обавезе која се односи на објављивање тарифа за политичко оглашавање пре почетка изборне кампање.

Чланом 36. Споразума о унапређењу услова за одржавање избора од 29. октобра 2021. године, који је закључен у Народној скупштини између политичких странака учесница Међустраничног дијалога под покровитељством Народне скупштине (Српске напредне странке, Социјалистичке партије Србије, Доста је било, Српског покрета Двери, Демократске странке Србије, Покрета обнове Краљевине Србије, Српске радикалне странке, Здраве Србије, Српске странке Заветници) предвиђена је, такође, обавеза објављивања ценовника политичког оглашавања, као и захтев да критеријуми по којима се одређује цена политичког рекламирања морају важити за све кандидате на изборима и све подносиоце проглашених изборних листа, односно предлагаче проглашених кандидата.

Чланом 32. Споразума предвиђена су посебна ограничења за јавне функционере у изборној кампањи и предложено да се изменама закона предвиди да десет дана пре дана одређеног за гласање медији не могу извештавати о званичним јавним скуповима на којима се отварају инфраструктурни и други објекти (путеви, мостови, школе, болнице, фабрике и сл), односно обележава почетак изградње таквих објеката ако на тим скуповима учествују јавни функционери који су кандидати за председника Републике, народне посланике, посланике у скупштини аутономне покрајине и одборнике у скупштини јединице локалне самоуправе.

Полазећи од улоге коју електронски медији имају у систему јавног информисања Републике Србије, а нарочито њихове улоге у изборној кампањи, и имајући у виду да је дијалог важан део европског пута и перспективе Републике Србије, као и да су предложене мере изводљиве и да би могле да помогну стварању климе поверења и променама које би биле на корист грађана и у складу са стандардима Европске Уније, Влада је прихватила предложене мере, па је, у складу са наведеним, припремљен и утврђен текст измене и допуне Закона о електронским медијима.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Предложена измена и допуна Закона о електронским медијима извршена је у Глави трећој, у Четвртом одељку у ком су садржане одредбе које се односе на обавезе које имају сви пружаоци аудиовизуелних медијских услуга у односу на програмске садржаје, и то у члану 47. став 1. тачка 5) Закона, прописивањем нове обавезе пружалаца медијских услуга у области електронских медија да пре почетка изборне кампање објаве тарифе за политичко оглашавање, уз правило да критеријуми по којима се одређује цена политичког рекламирања и услови плаћања морају важити за све кандидате на изборима и све подносиоце проглашених изборних листа, односно предлагаче проглашених кандидата и морају да буду објављени. Истовремено је, у истој законској одредби, извршено и термилошко усаглашавање, тако што је синтагма: „предизборна кампања” замењена синтагмом: „изборна кампања”, чиме је ова одредба Закона о електронским медијима термилошки усаглашена са одредбама члана 3. став 2. тачка 3) Закона о оглашавању („Службени гласник РС”, бр. 6/16 и 52/19 – др. закон), члана 2. Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС”, бр. 43/11, 123/14 и 88/19) и чл. 50. и 100. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, бр. 35/00, 69/02, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05, 104/09, 28/11, 36/11, 12/20, 68/20).

Поред раније прописаних обавеза, овом изменом, тј. допуном у ставу 2. наведеног члана, с циљем даљег унапређивања услова за одржавање избора, прописује се забрана да десет дана пре дана одређеног за гласање медији не могу извештавати о званичним јавним скуповима на којима се отварају инфраструктурни и други објекти (путеви, мостови, школе, болнице, фабрике и сл.), односно обележава почетак изградње таквих објеката ако на тим скуповима учествују јавни функционери који су кандидати за председника Републике, народне посланике, посланике у скупштини аутономне покрајине и одборнике у скупштини јединице локалне самоуправе.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За примену овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије. Трошкове политичког оглашавања током изборне кампање сноси оглашивачи, тј. регистроване политичке странке, коалиције и кандидати.

**ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА
КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ**

Опште обавезе пружалаца медијске услуге у односу на програмске садржаје

Члан 47.

Пружалац медијске услуге, у односу на свој програмски садржај, у складу са својом програмском концепцијом, дужан је да:

- 1) обезбеди слободно, истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање;
- 2) пренесе саопштења органа јавне власти хитне природе која се односе на угроженост живота, здравља, безбедности или имовине;
- 3) допринесе подизању општег културног и образовног нивоа грађана;
- 4) не пружа програмске садржаје који истичу и подржавају наркоманију, насиље, криминално или друго недозвољено понашање, као и садржаје који злоупотребљавају лаковерност гледалаца и слушалаца;
- ~~5) поштује забрану политичког оглашавања ван предизборне кампање, а у току предизборне кампање да регистрованим политичким странкама, коалицијама и кандидатима обезбеди заступљеност без дискриминације;~~
- 5) ПОШТУЈЕ ЗАБРАНУ ПОЛИТИЧКОГ ОГЛАШАВАЊА ВАН ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ, ПРЕ ПОЧЕТКА ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ ДА ОБЈАВИ ТАРИФЕ ЗА ПОЛИТИЧКО ОГЛАШАВАЊЕ, А У ТОКУ ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ ДА РЕГИСТРОВАНИМ ПОЛИТИЧКИМ СТРАНКАМА, КОАЛИЦИЈАМА И КАНДИДАТИМА ОБЕЗБЕДИ ЗАСТУПЉЕНОСТ БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ. КРИТЕРИЈУМИ ПО КОЈИМА СЕ ОДРЕЂУЈЕ ЦЕНА ПОЛИТИЧКОГ РЕКЛАМИРАЊА И УСЛОВИ ПЛАЋАЊА МОРАЈУ ДА ВАЖЕ ЗА СВЕ КАНДИДАТЕ НА ИЗБОРИМА И СВЕ ПОДНОСИОЦЕ ПРОГЛАШЕНИХ ИЗБОРНИХ ЛИСТА, ОДНОСНО ПРЕДЛАГАЧЕ ПРОГЛАШЕНИХ КАНДИДАТА И МОРАЈУ ДА БУДУ ОБЈАВЉЕНИ;
- 6) стране програмске садржаје намењене деци предшколског узраста синхронизује на српски језик или језике националних мањина;
- 7) наградна такмичења спроводи правично, уз објављивање јасних правила о тим садржајима и јавно обећаној награди;
- 8) обезбеди квалитетан програм у погледу садржаја са техничког становишта, примењујући међународне и националне стандарде.

ДЕСЕТ ДАНА ПРЕ ДАНА ОДРЕЂЕНОГ ЗА ГЛАСАЊЕ МЕДИЈИ НЕ МОГУ ИЗВЕШТАВАТИ О ЗВАНИЧНИМ ЈАВНИМ СКУПОВИМА НА КОЈИМА СЕ ОТВАРАЈУ ИНФРАСТРУКТУРНИ И ДРУГИ ОБЈЕКТИ (ПУТЕВИ, МОСТОВИ, ШКОЛЕ, БОЛНИЦЕ, ФАБРИКЕ И СЛ.), ОДНОСНО ОБЕЛЕЖАВА ПОЧЕТАК ИЗГРАДЊЕ ТАКВИХ ОБЈЕКТА АКО НА ТИМ СКУПОВИМА УЧЕСТВУЈУ ЈАВНИ ФУНКЦИОНЕРИ КОЈИ СУ КАНДИДАТИ ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ, НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ, ПОСЛАНИКЕ У СКУПШТИНИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И ОДБОРНИКЕ У СКУПШТИНИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Сви пружаоци медијских услуга су обавезни да програмске садржаје чувају у складу са прописима којима се уређује област јавног информисања, односно у складу са прописима којима се уређује заштита културних добара.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада
Обрађивач: Министарство културе и информисања

2. Назив прописа
Предлог закона о измени и допуни Закона о електронским медијима
Draft Law on Amendments to the Law on Electronic Media

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
НЕМА

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
НЕМА

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
НЕМА

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
НЕМА

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.
НЕМА

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
НЕ

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
НЕ

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
НЕ

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
НЕ

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.
НЕ

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је

образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Материја уређења предметне области није предмет примарног или секундарног извора права Европске уније.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У изради прописа нису учествовали домаћи или страни консултанти и пропис није био предмет консултација са Европском унијом.